

Przykłady ćwiczeń usprawniających analizę i syntezę słuchową.

- Zabawa w rozpoznawanie dźwięków: co upadło, co przyjechało, czym uderzono?
- Zabawa w nasłuchiwanie: co się wokół nas dzieje (kto co usłyszał)?
- Pokaż dziecku obrazek, ułóż kilka prostych zdań, poproś żeby dziecko po kolei powtarzało zdania, narysowało tyle kresek ile jest zdań.
- Pokazując dziecku różne przedmioty, wypowiadaj pierwszą część słowa, poproś, żeby dziecko je kończyło.
- Segregowanie obrazków wg podanej głoski: na początku, na końcu.

Dziecko otrzymuje obrazki, prosimy, żeby powiedziało, co przedstawiają. Następnie prosimy, żeby powiedziało, co słyszy na początku, na końcu nazwy –jaki dźwięk, jaką głoskę słyszysz na początku słowa, na końcu.

Ułóż obrazki, które zaczynają się na głoskę np. „d”, a kończą na „a”.

- Prosimy dziecko, aby wybrzmiało głoski w podawanych słowach, policzyło głoski.
- Prosimy dziecko, aby za pomocą klaskania podzieliło podawane słowa na zgłoski (sylaby).
- Mówimy zdanie. Prosimy, żeby dziecko policzyło w nim wyrazy. Możemy pomóc dziecku biorąc pasek papieru i rozcinając go na tyle części, ile jest wyrazów.
- Mówimy dziecku samogłoskę, np. „a” i prosimy, żeby z nią utworzyło sylabę / ze słuchu/łącząc ją z podanymi spółgłoskami m-a: ma i t-a: ta.
- Mówimy głoski i prosimy dziecko, żeby powiedziało, jakie tworzą słowo, np. A-d-a-m, jakie to słowo?
- Mówimy sylaby i prosimy dziecko, żeby powiedziało, jakie tworzą słowo: sa-mo-lot: samolot
- Mówimy grupę sylab, prosimy żeby dziecko powiedziało, które sylaby się powtarzają, np. ba ga da ba, la fa da la.

Wyodrębnienie wyrazu w zdaniu.

Prosimy: powiedz jeden wyraz z tego zdania "Dom jest duży.", "Kot ma długi ogon.", "Pies szczeka.", "Mama gotuje obiad." itp.

Wyodrębnianie słów na początku, w środku i na końcu zdania.

Mówimy zdanie składające się z dwóch i więcej słów. Następnie prosimy dziecko, aby powtórzyło je kilka razy. Po chwili pytamy: jakie słowo słysząc na początku zdania, jakie w środku i na końcu?

Przeliczanie wyrazów w zdaniu.

Podajemy instrukcję: słuchaj uważnie i policz ile słyszysz wyrazów w tym zdaniu: "Dzieci piszą., Dzieci starannie piszą., Dzieci starannie piszą zadanie domowe.".

Dokonywanie syntezy sylabowej.

Wypowiadamy znane dziecku słowo z podziałem na sylaby, robiąc długie pauzy. W czasie tych pauz dziecko wykonuje jakąś czynność, np. pięć kłaśnieć w dłonie. Następnie prosimy, aby odgadło jaki to jest wyraz. Jeśli dziecko nie potrafi tego zrobić, powtarzamy wyraz robiąc mniejsze przerwy między wypowiedzianymi sylabami. Odgadnięte słowo dziecko może zapisać.

Wyszukiwanie sylab i składanie z nich wyrazów i zdań.

Zdanie napisane np. na kartonie rozcinamy na wyrazy, a wyrazy na sylaby. Dziecko układa z rozsypanki wyrazy, a z nich zdanie. Jeśli ma trudności, podpowiadamy, jak brzmi zdanie.

Rozpoznawanie samogłoski na początku wyrazu i na końcu wyrazu.

Podajemy szereg wyrazów np. Ola, Ala, ul, Adam, igła, oko, as, auto, Ewa: dziecko podaje pierwszą głoskę; dziecko podaje ostatnią głoskę; dziecko podaje środkową głoskę.

Rozpoznawanie spółgłosek w sylabie ze słuchu.

Podajemy różne sylaby, dziecko wyróżnia spółgłoskę: to, ko, me, fi, la, so, zu, me, pi.

Układanie nowych wyrazów z pierwszych głosek wyrazów podanych.

Wypowiadamy wolno i wyraźnie słowa, a następnie polecamy dziecku, aby wyodrębniło pierwsze głoski w tych słowach i zapisało je na przygotowanych kartkach papieru. Po napisaniu liter dziecko odczytuje nowy wyraz. Przykład: wypowiadamy słowa: las, auto, teczka, echo, motyl. Dziecko wyodrębnia pierwsze głoski i zapisuje wyraz "latem".

Domino sylabowe.

Wypowiadany wyraz sylabami, a dziecko ma podać wyraz zaczynający się ostatnią sylabą naszego wyrazu, np. so-wa, dziecko dopowiada wyraz wa-ga. Gdy tę wersję opanuje podajemy wyraz bez dzielenia na sylaby. Dziecko samo musi podzielić wyraz.

Wąż głoskowy.

Wypowiadany wyraz, a dziecko wypowiada wyraz zaczynający się ostatnią głoską naszego wyrazu, np.: kot-**traktor-rak-kogut-tata**, itd.